

Pedagoški paket

U procesu dramatizacije i inscenacije roman *Tko je ubio pašeticu?* dobio je «novo ruho» – kontekstualizirao se vremenom (a to znači i medijima i društveno-političkim kontekstom) u kojem živimo. I zato nam se učinilo potrebnim napraviti mali rječnik pojmova i fraza koje se rabe u predstavi, a koje bi mogle biti od pomoći za njezino razumijevanje.

Budući da objašnjenja dolaze od autorice romana – Silvije Šesto, ne sumnjamo da će vas prodrmati, nasmijati i – nadamo se, potaknuti na propitivanje stvarnosti u kojoj svi sudjelujemo, kako onoj zbiljskoj, tako i onoj virtualnoj.

Ana Prolić, redateljica predstave

Like = mačkasto stiskanje miša na poziciju sviđanja. Dakle, ako se korisniku sadržaja isti sviđa, on mu se i lajka. To se ponajviše događa u prostoru društvenih mreža, ali često pobjegne i izvan njih.

Dislike = odreknuće od stiskanja miša na poziciju sviđanja. Ignoriranje sadržaja koji se korisniku ne sviđa tako da ispada kao da ga i nije vidio. Izrazito dislajkanje može biti izraženo riječima u komentaru, primjerice: fuj, zbljuv, ccc, groza, grom i pakao i slično.

Share = na neki način vrhunac lajkanja. U slučaju da nam se sadržaj prekoviše sviđa dobivamo nagon da ga podijelimo i s prijateljima prijatelja, pa čak i s neprijateljima. *Share* se učini tako da se odlučno stisne miš na poziciju *share* i sve ostalo teče samo od sebe. Kod izrazito oduševljenih šerača, moguće su napomene iznad šera u smislu: gle ovo, pazi fore, iberkulistično, genijalno, dijeli dalje, nešto što će vam promijeniti život, djetetu pelene, vremenu vrijeme.

Selfie = u narodu zvan i sebeslik, samoslik, patkozor, kvakoportret i sl., jedna je od čestih formi iskazivanja postojanja ljudi i nejačadi na fejsu. Učestalost selfija te njihova vizualna struktura natjerala je već plejade stručnjaka i znanstvenih instituta na pomno proučavanje ove pojave koja ozbiljno prijeti učestalosti nekih temeljnih ljudskih potreba kao što su redovna probava, potreba unosa hrane i tekućine, kao i povremenih higijenskih navika. O

selfiju bismo mogli doista naširoko, no kako pojava iz dana u dan evoluirala, tako i istraživački rad na njoj još nije u mogućnosti ispolučiti egzaktne rezultate u smislu definicija.

Post = slovima ispunjen prostor na društvenim mrežama na kojem pišemo što nam je na umu. U slučaju da osoba koja ima profil na mreži ima i um.

Postati = slovima ispunjavati prostor na mreži o tome «što ti je na umu?»; u neznanom postotku smisljeno, a u većem postotku postovima tipa: idem na zahod, uskoro se vraćam, od vrućine mi se tope slova, hladno mi je, zaljubljena sam, dora iz sedmog be je glupača, ima nekog za inbox? hitno kratki sadržaj lektire u inbox pliz! Ili neozbiljniji postovi koji se temelje na ekonomskim i političkim analizama svakodnevice, no njih obično pišu dokoni odrasli i obično za vrijeme radnog vremena. Vikendom, neradnim danima i spojenim praznicima fejsom haraju selfiji, fotke hrane, kućnih ljubimaca i zalazaka Sunca.

Tagirati = obično se glagol obavlja kod stavljanja fotografije na društvenu mrežu na kojoj je jedna osoba ili puno osoba do brojnosti milenijskih razmjera. Tagira ona osoba koja fotku stavlja, odnosno označava dotičnu osobu imenom i prezimenom ili *nickom* pod kojim je tagirana/označena osoba na fejsu. Ma makar se ona zvala «Ljerka Ljerkić lažni profil», bitno je da svaka osoba na fotki, pa makar bila ona i jedna, dobiva informaciju fejsa (notifikacija) da ju je netko tagirao, označio, pa ako hoćete domaćim rječnikom «zašljivio».

Inbox = kutijica, odnosno mjesto s desne strane fejs okvira u kojoj možemo lupajući po tipkovnici «razgovarati» s jednom ili više osoba. Fejseri *inbox* rado zovu i prozorom pa se često dogodi da u jednom prozoru dvije osobe ogovaraju treću koja se nalazi u drugom prozoru i s kojom ogovaramo prvu koja se nalazi u prvom prozoru. Postoji usmena predaja o maksimalnom broju otvorenih prozora i maksimalnoj ogovarajućoj simultanki, no nije službeno potvrđena. Inbox je, dakle, intimna komunikacija, a može poslužiti i za upucavanje i ispucavanje određenih frendica i frendova.

Friend request = zahtjev za prijateljstvom. Obično ga nalazimo kao crveno ofarbanu obavijest na desnom vrhu fejsa. *Friend request*, kao i sve što smo dosad objasnili, doista govori mnogo o vlasniku fejs profila, jer zapitajte se jeste li i biste li htjeli biti prijatelj s prijateljem svog neprijatelja ili prijatelj s «Udruženjem hrđavih čavala» ili «Malim zelenim šmrkljem»?

Vjerujte nam, ima fejsera koji prihvaćaju svakojaka «prijateljstva» bez provjere profila, a ima i profila koje je nemoguće provjeriti.

Wall = zid, to je nešto poput brižno njegovana vrta u kojem na dnevnoj bazi marljivi fejser sadi biljčice i pokazuje ih svojim fejs frendovima. Mjesto gdje se obično uz status riječima stavlja i popularni selfi, uvijek nasmijan, sretan, radostan s pritajenom željom da vam svi ostali frendovi, u trenutcima dok vi postate svoju «sreću» na zidu, zavide bez obzira na to što ste vi možda postali fotku otprije dvije godine ili se isfotošopirali odnosno fotouljepšali do granica svemirskog ludila.

Status copy paste = nešto poput šeranja iliti dijeljenja tuđeg statusa, no obično kad je riječ o puno natrackanih slova isti se zaplavi s ctrl c i onda s ctrl v prenese na vlastiti zid. Primijećeno je da u nekim slučajevima neki kopipejstaju i potpišu izvornog autora statusa.

Block = iznimno emocionalan fejs odnos. Dakle, kad vidite neki zbljuv status, selfi ili bilošto na zidu fejs prijatelja i dođe vam da to nikad niste vidjeli kao ni dotičnog fejs prijatelja, onda slijedi *block*, zatiranje, umlaćivanje, negiranje, brisanje, mrak. Ta fejs radnja povezana je obično s laganim histeričnim napadom, a istraživanja pokazuju da se događa najčešće među fejs frendicama u slučaju da jedna smatra kako je selfi one druge ispao uspješniji od selfija one prve.

Cool = genijalno u svakom pogledu na fejsu i izvan fejsa. Nešto što nas ostavlja bez riječi iako smo to skloni i lajkati i još u komentaru dodati: *cool!*

Najcool = od prethodnog *cool* toliko genijalnije da nema usporedbe. Jedinstvena pojava u fejsosferi, ludilo koje prelazi granice fejsa. Riječ je o Faci koja bismo i sami htjeli, biti ali o tome se ne usuđujemo ni pomisliti. Fantastično genijalno su dvije preslabe riječi, neopisivo ičim, baca istovremeno u bed i ekstazu.

Tablet = tehničko pomagalo koje idealno izvršava zadatak da naša ovisnost o fejsu, lajkanju, blokiranju i statusiranju ne prestaje ni na zahodu, ni na putu, ni plaži, ni kinu, ni na satu.

Senzacija = događaj koji prelazi okvire naših očekivanja. Ili faca koja prelazi naša očekivanja s efektom snijega u kolovozu.

Ekskluziva = stvar, biće ili pojava koju imamo samo mi u rukama. Primjerice, zahtjev za prijateljstvom tebi i jedino tebi pošalje izravno mali zeleni s Marsa i ti stisneš DA! To je totalna ekskluziva i totalno kul. Ti si na krovu fejsa i imaš u ruci tj. na fejsu ono što nitko nema. Jedino treba provjeriti ne krije li se iza tog *nicka* možda tvoja baka...

Hit = uspješna stvar napravljena u bilo kojoj sferi života na fejsu i Zemlji. Od književnog djela, teve emisije, domaće zadaće do neke ne baš pohvalne stvari, ali stavljene na zid kao status lajkane najmanje tisuću puta i naravno, stotinjak puta šerane.

Sponzor = bogata tvrtka i bogat čovjek koji joj je vlasnik i koji se želi reklamirati tako da daje lovnu ili cugu ili klopnu ili nešto šesto s tim da onaj koji prima sve te super darove mora svake tri minute spominjati ime te bogate tvrtke i tog bogataša.

Oglašivač = bogata tvrtka i bogat čovjek koji ne poklanja lovnu, cugu, klopnu ili nešto šesto već plaća da se ime njegove bogate tvrtke vidi i čuje u medijima sukladno toliko koliko je platio.

Isplativo = omjer uloženog i dobivenog. Ako je poravnan kao more u jutarnjoj bonaci onda je to isplativo. Slično kad se trudiš da napišeš na fejsu dobar status i dobiješ očekivani broj lajkova. Sve ostalo je isprativo.

Shema = riječ koja se obično upotrebljava u medijima kad se slaže program od sata do sata. Pa se mora fino naštimati koliko će minuta brbljati gost, koliko će trajati reklame, koliko će trajati dosadne vijesti, a koliko eventualno izvanredna konferencija za tisak nekog stričeka političara.

Auditorij = svi oni kojima se od točke A, tj. sebe, obraćamo na sve ostale točke, tj. SVE. U radijskoj formi to je slušateljstvo.

Eter = prostor koji poput morske obale prima valove, no ovaj put radiovalove. Bez etera mogli bismo na radiju blebetati koještarije koje nitko ne bi čuo, ovako možemo blebetati koještarije da svi mogu čuti.

Uprava = oni koji odlučuju o onima koji ne odlučuju. Obično potekli iz redova onih koji ne odlučuju, no predanim laktarenjem postigli da odlučuju vrlo teško dopuštajući da oni koji ne odlučuju postanu oni koji odlučuju.

Sapunica = stvar koja se pjenuše kad više i nema što oprati. Obično je pojam vezan za tip televizijskih serija (uz koje su se nemilosrdno reklamirali sapuni i deterdženti), no sapunica se može primijeniti i na ljubavne i svakojake druge veze među ljudima koje se održavaju, a više nemaju nikakva smisla.

Krakati = čovjekoliki ljudi koji imaju izrazito duge ekstremitete. Često se bilježi pojava kukova na ramenima kod dugonogih ili ruku koje mogu bez ljestava paliti uličnu rasvjetu. Uzrok ovoj pojavi stručnjaci još ne naziru.

Prištača = najčešće djevojka u pubertetu koja je odlučila uzgajati akne iliti prištiće nesmiljenim žarom, uz to se u slobodno vrijeme baveći njihovim stiskanjem te proširivanjem proizvodnje i na zakučaste dijelove lica i tijela.

Daskača = najčešće djevojka u pubertetu koja još nije dobila vidljive znakove djevojke te joj majka ne mora trošiti lov na grudnjak.

Alkoholičar = bilo bi lijepo reći da je to čovjek sklon alkoholu, pa hajd' mo nelijepo reći da je to čovjek koji bez alkohola ne može biti čovjek, odnosno on misli i njegovo tijelo zbog ovisnosti tako reagira, ipak, zbog alkohola upravo obratno: gubi sve naznake čovječnosti.

Tko te šiša = uzrečica dugokosih misli pri kojima nam «puca film» i ne želimo više komunicirati ili debatirati s određenom suparnicom ili suparnikom. Napuštanje bojnog polja i nadmetanja iliti po starinski držanje za izreku: pametniji popušta.

Gledati kroz prste = fraza koja govori o tome da ponekad i ne vidimo ono što baš očito vidimo – jer to ne želimo vidjeti. U ovom slučaju vidljivo je koliko su duša i tijelo povezana stvar, jer oči vide, ali duša veli: ne oči, vi to ne vidite! Tu furku obično profurava netko tko ima prste i tko je izrazito dobronamjeren prema nekome.

Silvija Šesto, autorica romana «Tko je ubio pašteticu?»